

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . . K 12.50
NEGYED ÉVRE K 37.50
FÉL ÉVRE . . . K 75.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 150.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

V. rendű hadvezényelőkészítő feladatok

Kivonat
a 21 és 25 számú rendeletből
(helyesbítve).

1. Vétkezés tekintetében mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. hármiképpen közölni, híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.
2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fogva tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrátság és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni, amikor a jentí vétkek kémkedési és árulás-szándékkal történtek a háború esetén érvényes büntetések toanak végrehajthatni.

Hirdetés.

Tudomásra hozatik, hogy 1919 október 28-ától 1919 november 1-ig Budapestre szóló utazási igazolványokat nem adnak ki.

A megszálló csapatok parancsnoksága.

Figyelmeztetés.

Azok az egyének, akik a Tiszántulról Debrecenbe jönnek vagy átutazóban vannak és 24 óránál tovább maradnak itt, kötelesek azonnal jelentkezni a katonai rendőrségen bejelentvén megérkezéstüket. Mindazok, akik ezen rendelet ellen vétének az utazási rendelet értelmében meg lesznek büntetve.

A katonai zóna-főparancsnokság.

Figyelmeztetés.

Tudomására hozatik az utazó személyeknek, akik akár a Tiszántul nyugatra, akár a demarkációs vonaltól keletre akarnak utazni, hogy ezen figyelmeztetés megjelenésétől kezdve kérvényben csatolni kell egy nyilatkozatot, amelyben fel legyen tüntetve az illető katonai állapota, hogy aktív vagy tartalékos tiszt volt-e vagy egyáltalában nem tartozott rangsorba. Mindazok a kérvények, amelyekből ez a nyilatkozat hiányzik, figyelembe nem vétetnek és megsemmisítetnek. Figyelmeztetjük

közönséget, hogy azok, akik hamis adatokat adnak be, a törvények szerint büntetettek.

A megszállott területek főparancsnoksága

Értesítés

A katonailag megszállott területek parancsnoksága elrendeli:

a) Azon kérvények, amelyek 100 klg.-nál kisebb mennyiségű gabona, illetve zöldség szállításra vonatkoznak, azon katonai főispáni hivatalhoz terjesz-

tendők elő helybenhagyás végett, amely alatt tartoznak.

b) Azon kérvények, amelyek 100 klg.-nál nagyobb mennyiségű gabona, zöldség vagy más élelmi szállításra vonatkoznak, a katonailag megszállott területek parancsnokságánál levő „Élelmezési hivatal“-hoz kell előterjeszteni helybenhagyás végett.

A katonailag megszállott területek parancsnoka:

Michaescu, tábornok.

Élelmezési hivatal főnöke:

Georgesou P. Ioan, őrnagy.

Ausztria elnöke aláírta a békeszerződést

Bécs, okt. 30. Saitz elnök, miután valamennyi párt vezetőjének véleményét meghallgatta, aláírta a st. germaini békeszerződést. Egész-

Ausztria alig várja november elsejét, amikor az ország a békeállapotba lép. (Dacia.)

A bolgárok aláírják a békét

Berlin, okt. 30. A bolgár kormány elhatározta a békeszerződés aláírását. (Dacia.)

A békevitá az amerikai szenátusban

London, okt. 30. Az amerikai szenátus a Radio sajtóújs jelentése szerint ismét megkezdte a békeszerződés vitáját. Johnson szenátor erősen támogatta a módosított indítványokat, amelyek szerint az Egyesült Államoknak ugyanannyi szavazatot kell kapniuk a népszövetségben, mint Nagy-Britanniának. A ratifikálás valószínűleg közel jövőben megtörténik a szövetségben nem is szenved változást. A fenntartások tekintetében a nehézségek meglehetősen kiegyenlítődték, miután a splendid isolation tekintetében a pártok között erős közeledés történt.

A béke aláírása után ítélnek a császár felett

Páris, okt. 27. Bonar Law kijelentette, hogy a volt német császár pórének tárgyalására minden előkészület megtörtént. A holland kormányt azonban nem lehet megkeresni kiadása végett, amíg az összes államok alá nem írják a versaillesi békeszerződést. Bonar Law az angol parlamentnek is bejelentette, hogy a tárgyalás előkészületeit befejezték.

Az új német hadsereg

Bukarest, okt. 28. A Vitorul jelenti Lyonból: A Lokalanzeiger szerint Németország-

nak kétszáz ezer emberből álló hadserege évi ezerszázmillió márkájába fog kerülni. A német hadsereg 63 gyalog zászlóaljából, (a háború előtti 600 helyett), 7 műszaki zászlóaljából 41 helyett) és 79 századnyi (550 helyett) lovasságból fog állani. A gyalogos tüzéséget egészen eltörölték.

Államosiny készül Elzászban

Lyon, okt. 30. Strassburgban egy készülő államosiny szálait fedezték fel, amelynek az leit volna a célja, hogy a Franciaországhoz csatolt új területeknek önállóságot és önkormányzati függetlenséget biztosítson. Párisi lapok szerint a francia rendőrség a német külügyminisztérium számtalan provokáló ügynökét tartóztatta le. (Vitorul.)

Foch oszlopai ellenőrzik a népszavazásokat

Bukarest, okt. 30. A »L'Independance Roumaine« jelenti Lyonból: A legfőbb tanács elnökön reggel délután tartott M. Pichon elnökele alatt.

A tanács folytatta a versaillesi szerződés végrehajtásáról a tanácskozást. Tudomásul vette és helybenhagyta a szerződést végrehajtó bizottságnak a jelentését, amely a népszavazási bizottság szervezésére vonatkozik.

A békeszerződés végrehajtásának bizottsága elkészítette ezeknek a bizottságoknak a szervezeti és a hatalmakkal tudatta, hogy megtehetik jelöléseiket a bizottsági tagságokra. Azután Foch marsall meghallgatása kö-

vetkezett, ki általánosságban rámutatott arra, hogyan készül a szerződés végrehajtása katonai szempontból. Azoknak az országoknak megszállása, melyekben népszavazás lesz, csapatszállításokat és összpontosításokat igényel s ezeknek véghezvitelére időre van szükség.

Hinni lehet azonban, hogy mindezek az intézkedések november elejére megtörténnek. A békeszerződés ennek folytán abban a pillanatban végrehajtható lesz.

A legfőbb tanács azután a felsőszászlandi, schlesvigi és a többi népszavazás megejtésére rendeli bizottságok szervezésével foglalkozott.

Foch tábornagy közölte azokat az intézkedéseket, amelyek a népszavazások felett örködbb csapatok elhelyezésére vonatkoznak.

Buchanan Olaszországról

Róma, okt. 30. Az angol-olasz banketten, amelyet George Buchananak, Angolország római nagykövetének tiszteletére adtak, Buchanan kijelentette, hogy Anglia nagy rokonszenvvel viseltetik Olaszországgal szemben és tiszteletben tartja Olaszország minden igényét, amelyekért századokon át küzdött, hogy nemzeti egységét kivívassa. Már régebben, pétervári nagykövet korában is alkalma volt Olaszország segítségét értéke szerint becsülni Olaszország szerepe különösen csak Oroszország letörése után lett igazán fontos, mivel akkor kellett az antant államoknak vállalni a levert orosz kóroszus egész terheit. (Vitorul.)

Felhívás.

Felhívom mindazon tulajdonosokat, kiktől gazdasági, ipari gépek, kereskedőket, kiktől bármilyenemű anyag rekviráltak s mindeztideig ki nem fizetett s akik összeírás végett e hó elején nálam jelentkeztek, a kifizetés megejtése végett november hó 3. 4. és 5-én d. e. 9-11-ig nálam okvetlenül jelentkezzenek, annál inkább, mert a későbbi jelentkezőket figyelembe venni nem fogom.

Debrecen, 1919 okt. 29.

Forumbaru kapitány,
a VI. Rekviráló Bizottság vezetője
Arany János-utca 2.

A politika eseményei

Károlyi Mihály megint él

Prága, okt. 30. Károlyi Mihály ma hosszasan tanácskozott Tusar miniszterelnökkel és Hodzsa Milánnal a Magyarországgal való szövetség tárgyában. Károlyi még mindig fontos politikai tényezőnek tekint magát.

A bűnök megtorlása

Budapest, okt. 30. A főügyész szigorú eljárást indított mindazon köz- és magánbiztonsági ellen, akik a bolsevizmus szolgálatában állottak. Az ügyészség ezen tisztviselők ellen vádat emel, mert az ország igazi érdekét ellen munkádtak. (Dacia.)

1000 vagon buza Budapestnek.

Budapest, okt. 30. Azok a tárgyalások, amelyek a főváros Mardarescu román vezénylő tábornokkal folytatott Budapest ellátása ügyében, a tábornok előzékenysége következtében kedvezően végződtek, — mint ezt a „P Lloyd” tegnapi száma jelenti. Legközelebb 1000 vagon buza érkezik Budapestre Tisza-vidékről. — Mardarescu tábornok táviratilag utasította a debreczeni főhadbiztosságot, hogy rögtön szállítsanak 1000 vagon búzát Budapestre. A román tábornok szíves intézkedése következtében román katonai vonatok szállítják a búzát. Ezenkívül Mardarescu tábornok parancsa szerint román katonák vigyáznak a szállításra.

A tárgyalások nagyon részletesek voltak és Mardarescu tábornokot a legkisebb részlet is rendkívül érdekelte. A tárgyalások befejeztével elégedettségnek adott kifejezést a román tábornok, hogy intézkedése következtében sikerül Budapest lisztinségén segíteni és azt a reményt fejezte ki, hogy ezt az első szállítmányt nemsokára újabb fogja követni.

A főváros megbízottai már elutaztak, hogy a búzát átvegyék. Körülbelül 8-10 nap múlva Budapestben lesz az 1000 vagon buza.

Judenics sikeres harcrai

Enver basa a bolsevisták szövetségese

Kopenhága, okt. 30. Pétervártól délnyugatra véres harcok folynak Judenics csapatai és a bolsevisták között. A bolsevisták súlyos vereséget szenvedtek, 10.000 foglyot, 156 ágyut, 200 gépfegyvert és sok hadianyagot vesztek. A bolsevisták rendetlenül vonulnak vissza. Judenics biztosan nyomul előre Moszkva felé. Megérősítik, hogy a lengyelek bevették Dünaburgot és északra nyomulnak előre, hogy Judenics seregével egyesüljenek. (Dacia.)

New York, okt. 30. Az ame-

rikai lapok jelentése szerint Enver basa, a kisázsiai felkelők vezére, szövetségre lépett a bolsevistákkal. Enver serege együtt harcol a Kaukázusban a bolsevistákkal és sok ügyes tiszttel rendelkezik.

London, okt. 31. A Daily Telegraph jelenti: Denikin ké-

pes lesz meghódítani Örményországot, annak dacára, hogy Enver basa a hegyekben európai segítséggel nagyszámú csapatokat összpontosított. Enver basa kijelentette, hogy Örményországnak ő az egyedüli ura és a szövetségesek határozatait nem ismeri el. (Dacia.)

A város nem követelt bért a Csokonai-színházért

Felirat a kormányhoz, átirat a Színészegyesülethez

A városi tanács mai ülésén Csűrös Ferenc dr. tanácsnok határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a városi tanács intézzen feliratot a kultuskormányhoz és azonos szövegű átiratot az Országos Színészegyesülethez és ebben világosítsa fel az érdekelteket a Csokonai-színház bérbeadásának tényleges körülményeiről.

A felirat rámutat arra, hogy Heltai Jenő színgazgató három évre kapta meg a színházat bérfizetés kötelezettség nélkül. Az 1917-18 évad kezdetén helyáremelést kért, ezt a tanács az 1918. év február 27-ikén kelt pótszerződésben engedélyezte is. 1918 augusztusában újabb helyáremelést kért az igazgató, a tanács ekkor 50 százalékos újabb helyáremelést engedélyezett. 1919 június 5-ikén megint kérte az igazgató a helyárak emelését, e kérését azonban visszavonta azzal, hogy az ősszel meginduló utolsó színiévadra adjon a tanács helyáremelést.

A tanács a közönséggel szemben való felelőssége tudatában a számvevősséggel átvizsgálta a színházak könyveit. A számvevősség jelentését augusztus 27-ikén terjesztette elő és 27 százalékos helyáremelést javasolt.

Ugyanazon a napon Heltai Jenő színgazgató szabályszerű iktatott beadványt intézett a tanácshoz, amely szerint amennyiben a színház művészi vezetését és a helyárak megállapítását illetően szabad kezet kap, hajlandó a Csokonai-színházért 1919. évi október 1-től 1920. szeptember 30-ig terjedő időre 60.000 korona bért fizetni.

A tanács augusztus 28-ikán tárgyalta a számvevősség előterjesztését és a színgazgató ajánlatát és egyiket sem fogadta el. Augusztus 30-ikán az igazgató bejelentette, hogy a színház tartulár konzorcionális alapon térít át s most már az igazgatót kívül a társulat is kéri a helyárak emelését 100 százalékkal. A tanács szeptember 4-ikén kimondta, hogy a várossal szemben továbbra is Heltai Jenőt tekintik szerződött félnek, de kimondta azt is, hogy a helyárfelemelés elől, ha az összes számbajöhető körülmények figyelembevételével történik, nem zárkozik el. A körülmények megállapítására ad hoc bizottságot küldött ki a tanács, a bizottság jelentését szeptember 11-ikén terjesztette a tanács elé. Ugyanakkor megjelent a tanács

előtt Heltai Jenő igazgató és előszóval ajánlatot tett, mely szerint hajlandó 150.000 korona bért fizetni a színházért, ha szabad kezet kap a művészi vezetés és a helyárak megállapítása tekintetében. Ezt az ajánlatát másnap írásban is megismételte. A városi tanács ezen az alapon kötötte meg az igazgatóval azt a megállapodást, amelyről a színészegyesület úgy értesült, hogy a tanács 150.000 korona bért követelt a színházért.

Nyilvánvaló, hogy a színészegyesület értesülése téves információ alapján alapult, mert a városi tanács semminemű bért nem követelt annál kevésbbé, mert hiszen a színház 1920 szeptember 30-ig a színgazgatónak szerződésileg biztosítva volt. A tanács csupán elfogadta a megismételt bérfizetési ajánlatot, melyet az igazgató azért tett, hogy szabad kezet nyerjen.

A szabad kezet ki is használta és 125 százalékkal felémelt helyárakkal nyitotta meg a szezonot úgy, hogy a máskor állandóan tett házat vonzó színház fíresen is maradt.

A legváltóságosabb pénzügyi helyzetben fogadta el a város a bérfizetési ajánlatot akkor, amikor bizárolag saját erejére utalva az állam helyett is kénytelen volt milliókra menő kötelezettségeket magára vállalni, amikor polgárait az új adók seregével kellett megterhelnie, amikor tehát felelőssége tudatában nem utasíthatott el egy olyan jövedelmi forrást, amely a közönség szórakozási igényeit terheli meg. A város teljes tudatában van a magyar kultúra iránti kötelezettségének, de le kell mondania arról, hogy ezeknek most meg is tudjon felelni.

A tanácsnak tehát ragaszkodnia kell a megállapodáshoz. Igyekezzék az igazgató jó darabokat jó előadásban bemutatni, a közönség fizetőképességét meg nem hársító helyárak mellett a színházat újból népszerűsíteni és látogatottsá tenni és akkor eleget tud majd tenni kötelezettségeinek a színészet anyagi károsodása nélkül.

A feliratot, illetve az átiratot a tanács egyhangulag magáévá tette. Foglalkozott még a tanács az igazgató kauciójának kérdésével is. A kaució elfogyott, ezenkívül is még 69.325 koronával tartozik az igazgató, felhívta tehát a tanács a tiszti főügyészt, indítsa meg a pert a színgazgató ellen a tartozás megfizetésére és a kauciónak újból 100.000 koronára való kiegészítése iránt.

A közgyűlés dönt a városi házak eladásáról

Beépítetlen területeket nem adnak el

A felügyelő bizottság javaslataira a tanács legutóbb elhatározta, hogy bizottságot küld ki annak megállapítására, mely városi házakat és telkeket lehetne értékesíteni a pénzügyi helyzet enyhítésére.

A bizottság javaslatait ma terjesztette elő Vargha Elemér dr. tb. főjegyző. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy csak olyan házakat hoz javaslatba, amelyek nem akadályozzák a városrendezési terv végrehajtását. Ilyen városi házak a következők:

Ajtó utca 8, 15. és 17., Bethlen utca 3. és 13., Darabos utca 14., Fővezérek utca 5. és 7., Hadházi utca 11. és 16., Homok-u. 30., József kir. herceg utca 46., Késes utca 43. és 44., Kut utca 36. és 140., Nvil utca 81., Péterfia utca 76., Rákóczi utca 24/a. és 24/b., Simonffy utca 41., Teleki utca 66. számú, Vörösmarthy utca 13. sz., Vendég utca 4., Wesselényi tér 10., Péterfia utca 49. (ha a katonai kincstár szerződése megszűnt), Homokkert 73., 75. és 77. (a szabályozás szonali végrehajtásáig) számú házak.

Külön felsorolta a bizottság azokat a városi házakat is, amelyeknek az értékesítését jelenleg nem javasolja.

A város tulajdonában levő telkek közül is számos területnek a parcellázását és háztelkenként való értékesítését javasolta a bizottság.

Magoss György tiszti főügyész tiltakozott az ellen, hogy a beépítetlen telkeket, amelyeket a város közegészségügyi szempontból nem nélkülözhet, eladják, mert az ezeken létesítendő terek és parkok valóságos töldeje lesznek a fejlődő városnak.

A tanács elhatározta, hogy felhívja a tiszti főügyészt, készítsen árjelzési javaslatot az értékesítésre ajánlott városi házakról. A javaslatot a közgyűlés elé terjeszti a tanács jóváhagyás végett. A beépítetlen területek értékesítésének kérdését teljesen levették a napirendről.

Női kosztümkelmék nagy választékban

Feldheim Testvérek

kizárólagos posztóüzletében,

Király-utca 4. szám.

Ugyeletes gyógyszertárak

Péntek: Nap — Ferencz József-u. 3. Kossuth Lajos — Ferencz József-u. 30. Csillag — Művésztárs 3. Arany Sas — Hatvan-u. 64.

Szombat: Megváltó — Ferencz József-u. 18. Muraközv — Helyvid-u. 5. Borska — Czegléd-utca 22. Csokonai — Mester-utca 48.

A cipész ifjuság bálja

Kliss Béla zenekara közreműködésével reggelig tartó zenével, konfetti és szerpontin csatával

november 8-án, szombaton este a B I K A disztermében.

Október 31.

Kegyeletes érzésekkel ültja föl a mai napon minden protestáns ember, sőt minden gondolkodó ember a reformáció emlékeztetőt. Még a jelen tragikus borulata sem képes elhalványítani a lelkekben annak a napnak csodálatos emlékét, mely az úsi evangéliumi hit tisztaságához, üdítő forrásához vezette vissza az emberiséget s a gondolat és lelkiismereti szabadság örök kincsét birtokába juttatta a középkor által szabad lendületében megkötött emberi fejlődést.

Minden nagy értékünk, amivel ma rendelkezünk a szellemi élet kibontakozó tüneményes eredményei: az igazságot kereső tudomány, a szépet megőröklő művészet, az egész kultúra új értékkelése a gondolat és lelki szabadság elvi alapján: mind a reformációnak köszönhető s az október 31. emlékeztetőbe sűrítődött be. Nemcsak érthető tehát, de egyenesen indokolt, ha a halás utókor a jelen nyomorúságai közepette is, sőt talán ma még fokozottabban felajánlja október 31. emlékeztetőt s úgy tekint a naphoz, mint az emberi továbbhaladás kiapadtalan forrását, a világ megújulásának dicsőséges zálogát.

A kegyeletes emlékezés e szent kötelességnek tesz eleget a ref. kollegium is akkor, a mikor a mai napon délelőtt 10 órakor a ref. Nagytemplomban a reformáció emlékeztetőre ünnepi istentiszteletet tart, melyen a ref. főiskolai kántus énekszámai után imádkozik és egyházi beszédet mond Balczár Dezső dr. püspök.

Es ünnepélyes istentiszteletre városunk minden öntudatos protestáns polgárát a általában minden érdeklődőt meghív a kollegium igazgatósága.

Vyx alezredes egy ismeretlen jegyzéke

Károlyi Mihály válasza

Budapestben most nyilvánosságra került Vyx alezredesnek egy eddig ismeretlen jegyzéke, amit még az év elején küldött Károlyi Mihály kormányának. A kommunizisták budapesti szervekedéséről tudomást szerzett a francia misszió is, amelyek vezetője, Vyx alezredes komoly jegyzékben fordult Károlyi Mihályhoz. A jegyzék egész határozottan rámutat arra, hogy a bolsevik mozgalom mind nagyobb arányokat ölt Budapesten s az a veszéllyel fenyeget, hogy elmergesíti a viszonyt Magyarország és antant között. A történelmi dokumentum így hangzik: Tudomásomra jutott, hogy a napilapok sajtóállású közleményein kívül bolsevik tendenciájú röpiratokat is nyomtatnak és osztanak szét Magyarországon területén. Nyilvánvaló, hogy ezáltal csak az antant és Magyarország közötti összeköttetést szándékoznak elmergesíteni.

— Őnk is bizonyára fontosnak tartják ezen röpiratoknak a terjesztését minden rendelkezésre álló eszközzel megszorítani és

lehatetlenné tenni s kérem önöket, sziveskedjenek velem tudatni, hogy milyen rendszabályokat alkalmazott a magyar-kormány ennek a célnak az elérésére?

Az átiratot Vyx alezredes átküldötte Károlyi Mihályhoz s néhány nap múlva a választ is megkapta. Ebben a válaszban Károlyi Mihály kijelentette, hogy sem Budapesten sem Magyarországon semmiféle kommunista agitáció nem folyik. Annál kevésbé lehet — mond Károlyi — kommunista agitáció Magyarországon, mert hiszen a magyar nép minden egyebet jobban óhajt mint azt, hogy irányában az ente barátságatlan érzelmekkel viseltessék. Ami az egyéb agitációt illeti — folytatja az átirat — az csakis elvi jelentőségű kérdésekről szóló vita alakjában folyt. Mindent bizonyítják a Népszava cikkei is. Egyébként maga a szociáldemokrata párt nagy erővel és felelősséggel küzd a kommunizmus ellen.

Annyit koncedált Károlyi is, hogy szállongának hírek a bel-sevizmusról, ezek azonban túlzott híresztelések, amelyeknek nincs más céljuk, minthogy diszkreditálják a magyar kormányt egy a bel- mint a külföldi közvélemény előtt.

HIREK.

— **Wilson jobban van.** Londonból táviratozzák: Wilson állapota árvendően javul. Az elnök pár nap múlva újból átveszi az ügyek vezetését.

— **Újból emelték a gyógyszerárakat.** A főispán a gyógyszereszek kérésére ideiglenes új gyógyszer-ártsabást állapított meg, mely a gyógyszerárakat mérsékelten emeli. Ugyanekkor hozzájárult a főispán a kószerek árának mérsékeléséhez.

— **A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója.** A debreceni pénzügyigazgatóság tudomására hozta a debreceni és hajdumegyei nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknak, hogy a magyar pénzügyminisztérium folyó évi október hó 4 én hely 52220. sz. rendeletével a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által fizetendő 1919. évi kereseti adó 1919. évi hányadó és az 1918. évi hadinyereségadó tekintetében adandó beállítás határidejét 1919. december 15 ig állapította meg.

— **Az első fecske.** Ma terjesztett a rendőrség az első javaslatot a tanács elé iparigazolvány kiadásáért járó illeték megállapításáról Fischer Antal kért és kapott iparengedélyt limár ipar gyakorlására s a rendőrség 2000 korona illeték kiszabását javasolta. A tanács ma nem döntött a javaslat föl-

lött, mert a rendőrség a szabályrendelet ellenére kiadta az igazolványt az illeték megállapítása és befizetése előtt, hanem szabályszerű eljárásra hívta fel a rendőrséget.

— **Fixetés kék pénzben 5% levonással.** A városi alkalmazottak kérték a tanácsot, tegye lehetővé, hogy fizetésüket kék pénzben kapják meg. A házipénztárnak csak fehér pénze van, a bankok 5% váltási díjat kérnek. A tanács úgy határozott, hogy beváltja a fizetéshez szükséges összeget kék pénzre, azonban a tényleg teljesített fizetések után levonja a váltási díjat.

— **Öngyilkos öregasszony.** Tóth Józsefné 61 éves magánzónó a ma reggeli órákban öngyilkossági szándékból marólingot ivott. A házbeliek az egyedül élő öregasszony jajgatására lettek figyelmesek, azonnal értesítették a mentőket, mire azonban a mentők megérkeztek az öregasszony kiszenvedett. Azért lett öngyilkos, mert a leánya meghalt és nagyon bántódott utána.

— **Kámeri Nagy József festőművész.** Kedd óta meglepetéssel veszi észre a debreceni műértő közönség, hogy városunkban elsőrangú festőművész serénykedik Kámeri Nagy személyében. A Kállernél kiállított képei oly komoly elmélyedéssel és tudásról tanuskodnak, hogy művásárlóink legnagyobb ívényeit is kielégítik. Londoni internáltása óta hazájában először lép a nyilvánosság elé. Komoly művész képei megérdemlik, hogy műértő vásárlók faszit díszítsék.

— **Az egyetemi sporttér fát.** A tudományegyetem orvoskari dékánja arra kérte a várost, hogy az egyetemi sporttér területén levő fákat engedje át tűzelőfának az egyetem részére annél is inkább, mert ma az egyetem kezeli jóformán az összes kórházakat. A tanács a kitermelhető mintegy 120 öl fát átengedte az egyetemenk 146 koronás árban.

— **A város bora.** A városi kőnyai szőlőtelepen meg volt a szűret, mely 240 hektoliter bort eredményezett. A bort 4 koronára 50 fillér literenkénti egy-ségárban áruba bocsátják.

— **Cipészek bálja.** A debreceni cipészek, csizmadiak és cipőfelsőrész készítőik november 8 ikán, szombaton este, nagyszabású táncestélyt rendeznek a Bika dísztermében. A rendezőbizottság mindent elkövet, hogy ez az est a szóra egyik legsikerültebb, leghangulatosabb bálja legyen. Belépő díj személyenként vigalmi adóval 15 korona. A reggelig tartó zenét Kiss Béla kitűnő zenekara szolgáltatja.

— **A közalkalmazottak bevezetési csoportjának közleménye.** Értesítjük tagjainkat, hogy a dohánybevéltő hivatalnál a burgonya kiosztást pénteken, folyó hó 31-én befejezzük.

— **Sándor Aladár és livére fogászati és fogtechnikai laboratorium** Széchenyi-utca 23.

— **Brüll és Kollin** fogótermét áthelyezte Piac-utca 72. szám alá, Deák Ferenc-utca sarok.

— **Női, férfi- és gyermek-** kötött és trikotézsvék nagy választékban **Vitáriusnál**, Piac-utca 16.

— **Ha csak este van ideje** magát lefánvkrépeztetni, jelentse be magát **Burg Izó** műtermébe Szent Anna- u. 5. sz. alatt.

— **Zenedében és magántanároknál** használt összes zeneművek, zenekölök stb. megérkeztek és kaphatók **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai r.-t. zeneműkereskedésében Piac-utca 34.

— **Férfi bokavédők és divat** saalok **Frank Imrénél**.

— **Kereskedők és sütők** figyelmébe! Gschwindt-féle tiszta szeszlesztő bármilyen mennyiségben **mindennap** kapható **Krausz Testvérek** Piac-utca 60.

— **Könyvtárakat és egyes** műveket állandóan legmagasabb áron vásárol **A czél Henrik** antikváriuma. Első Takarékpálytában. — Kivánatra hához megyek megtekinteni.

SZÍNHÁZ

I SZÍNHÁZAK MŰSORA:

Csokonai-színház:

Péntek: B) bérlet. Fedora, dráma. Szombat: Délután: Gyermekek előadás fé helyárrakkal. Csizmadia mint kísértet, vizjáték. Este: C) bérlet. Boszorkányvár, operett.

Vigszínház:

Szombat: Délután: Vigözvegy, operett. Este: Csodagyermek, piros szinlajos bohózat.

A színházi iroda hírel.

Ma a Csokonai-színházban a Fedora dráma kerül színpadra Gárdy Aranka és Várdi Lajos főszereplésével. Szombaton délután gyermekelőadásban félhelyárrakkal a Csizmadia, mint kísértet című vizjátékot, este az Ocskai pár feléptével a Boszorkányvár operettet adják. A Vigszínházban szombaton délután a Vigözvegy nagyszerű operett, este a Csodagyermek piroszinlajos bohózat kerül színpadra Heltei igazgató főszereplésével. Capus Alfréd szenzációs újdonsága a Nyilsebzette madár színmű kerül bemutatásra hétfőn.

Piroszinlajos pikáns műsor az Arany Bika-mozi varietében. Ma pénteken teljesen új pikáns műsor kerül bemutatásra, új kupiék, új bohózatok.

Moriox Lacl ma hucszuk az Arany-Bika-mozi varietében, új dalokkal új hegedűszámokkal, kedves műsorával. A kedves művésznek a közönséggel együtt csak azt mondhatjuk: visszavárunk — viszontlátásra.

Verne Gyula regénye Délcsillaga és Texas Jack. Kaland a vad nyugaton, közkívánatra péntek, szombat, vasárnap az Apollóban.

GRÜNWALD cipőüzeme

(Eölcson takarékpénztár épületben.)

Legjobb izlésnek megfelelő csak jöminőségű cipők állandóan készen nagyban és kicsinyben kaphatók. Ugyiszintén méretutáni rendelés pontosan eszközöltetik, sürgős esetben 36 óra alatt elkészül.

Nordisk műsor az Urania-ban. Else Fröhlich és Alf Blücher főszereplésével. A nagy érzés című négyfelvonásos dráma.

SPORT

Unneplé football mérkőzések. Ritka és élvezetes sportesemény színhelye lesz szombaton és vasárnap a DKASE üggetőéri sporttelepe. Mint már említettük Kolozsvár három legnagyobb sportegyesületének válogatott játékosai veszik fel a küzdelmet szombaton a DEAC-ot, vasárnap pedig a DKASE csapatával. Mindkét debreceni csapat a legjobb játékosokkal szerepel s szép írármérkőzésre van kilátás. A mérkőzés mindkét napon délután 3 órakor kezdődik. Jegyek Müller H. fia szállító cégnél előre válthatók.

DMTK-DTE. Az idei szezonban vasárnap délután 3 órakor találkozik először a két csapat a Nagyerdei sporttelepen. A két egyesület a legerősebb összeállításban mérkőzik.

Válogatott football mérkőzés. November 9-én érdekes mérkőzés lesz a DKASE üggetőéri sporttelepén. A kerületi bizottság által jelenleg Debrecenben működő hat egyesület játékosainak legjavaiból összeállított 11-11 versenyző veszi fel a küzdelmet. A sorolásmár meptörtént: a DKASE-DVSC Makkabea került egyúttal, ellenfele a DTE-DMTK-DEAC lesz. A válogató bizottság a szombati és vasárnapi mérkőzéseken fogja megállapítani, hogy az egyes csapatokból mely játékosok kerülnek a két csapatba.

A föld poráig sújtva tudatjuk, hogy imádoit egyetlen jó fiunk, a legszeretőbb testvér, unoka és hű rokon

Ernst Imre

drága életének 29 évében f. hó 28-án rövid szenvedés után elhunyt. Földi maradványait f. hó 31-én 11 órakor fogják az izr. temető alatti házából örök nyugalomra elhelyezni.

Áldotti egy, en emléke!
Debrecen, 1919 október hó.

- Ernst Vilmos és neje, szül. Rosinger Hermína szülők.
- Ernst Irénke testvére.
- Rosinger Lajos nagypapja.
- Ernst Péter és neje Áron Helen.
- Gyemánt Samu, Dr. Ernst Ede és neje Rosenthál Paula,
- Rosinger József és neje Gyémánt Ilona.
- Dr. Radák Henrik és neje Loránt Márta nagybátyjai és nagynénjei.

Törvénykezés

§ Elítélt orgazda. A debreceni törvényszék büntető tanácsa ma orgazdaság büntette miatt vont felelősségre Szombati Istvánt, aki az elmúlt na-

pokban került ismét a rendőrség kezére, mivel egymás után kétszer betört özvegy Nagy László lakására. Szombati még a múlt év márciusában Kozma János szökött katonától 19 darab szalyán bört és 5 kgr. talpbört vásárolt, bár tudta, hogy Kozma a bőrt lopta. Szombati a mai főtárgyaláson bevallotta, hogy ő buzdította Kozmát a lopásra avval az ígérettel, hogy a lopott holmikat majd megveszi tőle. A törvényszék Szombati orgazdaság büntetéseért 8 havi börtönre ítélte.

URANIA

Péntek-Szombat-Vasárnap

Nordisk film.

Nagy érzés

dráma 4 felv.

Főszereplők:

Else Fröhlich, Alf Blücher.

Előadások 6 és 8 órakor.

APOLLO

Péntek-Szombat-Vasárnap

Verna Gyula regénye

Dél csillaga

4 felvonásban.

Texas Jack

Kaland a vad nyugaton 5 felv.

Előadások 3-5-7 és 9-kor.

ARANY BIRA MOZI VARIETE

Péntek

MORICZ LACI

nucu fellépése

Piros szimposz plháns műsor.

Előadás fél 9 órakor.

Holnap

Darmora

a világhírű táncosnő fellépte.

Gummi-bélyegzőt

percé nyomót és mindenféle vésést készít

PAULÓ vésnök.

Batthyány-utca 22. szám

Telefon: 15-78.

3 új könyv!

Bernard Shaw:

Ember és felsőbbrendű ember. Komédia és filozofia — — K 19 80

Chesterton:

Hagyományok és hazugságok — K 26 40

Webb Sidney:

A szegénység problémája. — K 13 20

Kaphatók:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai r. t. könyvkereskedésében, Piac-u 34.

Fuvarozást

egy stráfszekérrel valamint kocsival helyben és vidékre olcsón elvállal

BLUM, Hatvan-u. 34.

APRO HIRDETESEK.

POSTA

Syllid jelige alatt levél van a kiadóban.

„Erdőes egy” nek sürgős levele van a kiadóban.

Nosilni chajk foruljanak bizalommal Steiner József ügynökké és házasságközvetítő iradjához, Piac-utca 19., II. em.

Szöke asszony. A Vígyszínházban nem volt előadás a jelzett napon, értesítsen hogy melyik nap mikor találkozhatom Magával?

VERNE

Veszek és adok el mindenféle ékszert, aranyat, ezüstöt és drága kőveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Pariza szőnyegot vették. — Cim a kiadóban.

Vörös tezel veszek. Károly Ferenc József-ut 8.

Szépírodalmi könyveket jó állapotban levőket veszek. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS

Eladó egy meleg, rövid, ószi férfi kabát. Értekezhetni Teleki-u. 26.

Eladó egy jókarban levő nagy masszív antik ebéd.ó kredenc. Bika bérház II. em., 2. ajtó délután 1-től 2 ig.

Divalos zöid bársony női ruha eladó. Cim a kiadóhivatalban

Eladó egy 13x18 fényképezőgép 2 dupla k-zetével Székeiy-utca 17.

Kilenc szántóföld, hét és fél hold, közvetlen a város mellett, szabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó a Simonffy-utca 2. számú házban lévő kavémérei helyiség felszerelése: jégszekrény, kredenc edények, képek, asztalok székek stb.

Eladó vaskályhák, borosbordó, 10 darab keményfa pincelapó, egy nagy kétszárnyu ajtó, egy kisebb tokos ajtó. Ugyanott házmaster azonnal leléveltek. Ver-u. 8.

HERESLENY

Aranyat magas árrban veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Stúdónok megfelelő helyiséget keresek. Ajánlatok „József” jeligére kiadóhivatalba kéretnek.

Intelligens fiatal házaspár keres bu-torozott szobát lehetőleg konyhával esetleg ellátással. Értekezhetni délelőtt Kanda-utca 5.

VEGYES

Roman nyelvre mindentelje kérvényeket írok. Halmóvits, Piac-utca 80. sz.

Roman-magyar nyelven kérvényeket készítek. Schwarz, Széchenyi-u. 31.

Kő építészeti tanuló tanítását elvállalnék intelligens, egyetemelt végzett fiatal ember. Hébert is tanít. Megkereséseket „Szorgalmas” jeligére kiadóhivatal a kérek.

Roman nyelvre irok és fordítok bármiféle kérvényeket Orgonovsky, Kosuth-utca 11. sz., Dr. Ballay-iroda.

Saját készítményű
gyermekcipők
ismét vannak raktáron minden számban, ugyszintén női-, férfi- és iskola-cipők. Mérték utáni
CIPŐT
rövid időn belül izlésesen készít
Weidner utóda
Batthyány-utca 6

3-as számú cigarettahüvely
kitűnő minőségű, nagyban és kicsinyben kapható
Hegedüs és Sándor r.-t.
papirnagykereskedésében.

Győri és Béli
fűszer és csemege-kereskedők ajánlják dusan felszerelt üzletüket a tisztelt vásárlóközönség szives figyelmébe.
Debrecen, Egyház-tér 3. sz.

Megnyilt
Horevitz és Friedmann
fűszer- és csemege üzlete,
Piac-utca 10.

Szt. Pál-Gyógyintézet
Debrecen, ref. Egyházpalota.
Rendelés egész nap.
Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, rheumások, bőrbajosok, nemibetegségek s minden más chronikus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Az összes iskolákban használt
tankönyvek
megérkeztek és kaphatók
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai r. t. könyvkereskedésében,
Piac-utca 34.

Mustot, ujborkat
veszünk és ajánljuk kiváló minőségű
oborainkat
legolcsóbb napi áron.
FRIEDLÄNDER TESTVÉREK
Széchenyi utca 29.

Felelős szerkesztő:
DR. HEGEDÜS LORÁNT
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.
Cenzurat de Sublocotenental Horvá